

SUDSKA HRONIKA: SLUCAJ TUTA/STELA

Author: IWPR

Zapovednicima HVO sudi se kao vodecim krivcima za kampanju protiv bosanskih Muslimana.

Komandanti HVO-a, Mladen Naletilic "Tuta" i Vinko Martinovic "Stela" - na sudu u Hagu predstavljeni kao "poznati po umesanosti u najprljavije poslove" - prosle sedmice su culi prve iskaze svedoka u dokaznom postupku optuzbe.

Ovaj process, kao jedan od tri sudjenja simultano zapocetih 10. septembra, poveden je zbog zlocina koje su pripadnici sastava Kaznjenicke bojne pocinili tokom 1993. i pocetkom 1994, na podrucjima hercegovackih opstina Mostar, Jablanica i Stolac.

"Kaznjenicka bojna, ciji su borci bili dobro opremljeni i agresivni, koristena je za napade, i to uglavnom u najtezim situacijama", konstatovao je tuzilac Kenet Skot. "Rec je o ljudima zaduzenim za napade na muslimanske civile i za njihovo proterivanje."

U optuznici se navode nedela kao sto su masovna proterivanja i hapsenja, ubijanja, mucenja, proganjanja i pljacke - usled cega se optuzeni terete za zlocine protiv covecnosti, krsenja zakona i obicaja rata i ozbiljne povrede Zenevske konvencije.

Pomenute akcije izvedene su u sklopu organizovane kampanje HVO protiv bosnjacke zajednice u Hercegovini i centralnoj Bosni, gde su vojne operacije, prema Skotovoj tvrdnji, zapocele 16. aprila 1993. godine.

"Naletilic, kao jedan od vodja HVO u Hercegovini i komandant Kaznjenicke bojne, i njemu potcinjeni Martinovic, kao komandir jedne od antiteroristickih jedinica istog bataljona, bili su predvodnici kampanje protiv Muslimana", rekao je tuzilac.

Skot tvrdi da su njih dvojica odgovorni za "zlocine koje su izvrшили njihovi potcinjeni", kao i za "zlodela koja su sami pocinili". Umesto kaznjavanja zlocina, oni su "posluzili kao uzor, ali ne kao dobar uzor".

S obzirom da je rec o komandantu, dokazi izneti pred sudom predstavili su Tutu u neobicnom svetlu. Ponekad se cinilo da je rec o mafijasu, a povremeno se ponasao kao umetnik. Jedan od svedoka, bivsi muslimanski politicar iz Mostara, opisao je svoj susret s njim u kancelariji Mate Bobana, tadasnjeg predsednika Herceg-Bosne, kao susret s osobom koja je "vise licila na umetnika nego na politicara", pri cemu je tom utisku ocigledno doprinosila i njegova duga seda kosa.

Informacije, koje je tokom rata u Bosni i Hercegovini prikupila Posmatracka misija Evropske unije, potvrđuju da je Naletilic imao i tamniju stranu. U izvestaju Misije iz juna 1993., posmatraci su Tutu opisali kao mafijaskog "kapoa". Izvestaj potom navodi: "Pripadnike nacionalisticke paravojne organizacije . . . unutar HVO, sacinjavali su brojni kriminalci iz citavog sveta, cija se moc zasnivala na bogatstvu, a cije je ponasanje bilo gore od ponasanja svih ostalih."

Ocekuje se da ce dokazni postupak optuzbe trajati otprilike 10 nedelja, a da ce za to vreme biti pozvano oko 50 svedoka.

Vjera Bogati je specijalni dopisnik IWPR iz Haga i novinar novinske agencije SENSE.

Location: Bosnia and
Herzegovina

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-slucaj-tutastela>